

ชื่อเรื่องการค้าค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ

ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2552

ผู้เขียน

นางสาวอรุณรัตน์ ลิขิตทางธรรม

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าค้นคว้าแบบอิสระ

ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ช่วงปี พ.ศ.2544-2552 ซึ่งจะทำการศึกษาจากธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 4 ธนาคารด้วยกัน คือ ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งจะใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี พ.ศ.2544 – ไตรมาส 4 ปี พ.ศ. 2552 โดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Return on Earning Assets: ROEA) เป็นตัวแทนของความสามารถในการทำกำไรและเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรจะทำการพิจารณาจากปัจจัยภายในของธนาคารพาณิชย์เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่สามารถควบคุมได้และปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อผลตอบแทนของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ทั้งนี้ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา จึงจำเป็นที่จะต้องทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยการทดสอบ unit root ก่อนตามวิธี Phillip and Perron test (PP) เมื่อข้อมูลมีลักษณะนิ่งที่ระดับเดียวกันแล้วจะนำมาหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวโดยการทดสอบ cointegration ตามวิธีการของ Engle and Granger เพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่แต่ละธนาคารว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

หรือไม่ จากนั้นจะทำการทดสอบ Error Correction Mechanism (ECM) เพื่อพิจารณาการปรับตัวเชิงดุลยภาพระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว

ซึ่งจากการศึกษาพบว่าผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit root test) ของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่แต่ละธนาคาร ตัวแปรทุกตัวมีลักษณะนิ่ง (stationary) ที่ระดับ 1st difference หรือ I(1) ดังนั้นจึงทำการทดสอบ cointegration ตามวิธีการของ Engle and Granger ซึ่งผลการทดสอบพบว่าตัวแปรในแบบจำลองมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยตัวแปรส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ (IS) และตัวแปรอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OETI) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ทั้ง 4 ธนาคาร ในทางกลับกันตัวแปรอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม (FSTI) ก็เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ทั้ง 4 ธนาคาร ในขณะที่ตัวแปรอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (LTA) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ส่วนตัวแปรอัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (PPL) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) นอกจากนี้เมื่อทำการทดสอบ ECM ของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่แต่ละธนาคาร พบว่าตัวแปรในแบบจำลองของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ทั้ง 4 ธนาคารมีการปรับตัวเชิงดุลยภาพระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ดังนั้นจากผลการศึกษาจึงสามารถสรุปได้ว่ากรณีที่ธนาคารมีการทำการตลาดเชิงรุกเพื่อขยายฐานสินเชื่ออย่างต่อเนื่องและมีการอนุมัติสินเชื่ออย่างระมัดระวัง โดยการพิจารณาอนุมัติเงินให้สินเชื่อรายใหม่อย่างรอบคอบและติดตามลูกค้าเก่าอย่างใกล้ชิด ทำให้ธนาคารมีสินเชื่อด้วยคุณภาพลดลง ประกอบกับการบริหารต้นทุนเงินรับฝากอย่างมีประสิทธิภาพ และการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองทุกความต้องการของลูกค้า ทำให้ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อและรายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการมากขึ้น ส่งผลให้ธนาคารมีความสามารถในการทำกำไรมากขึ้น แต่หากธนาคารมีการอนุมัติเงินให้สินเชื่ออย่างหละหลวม ย่อมจะทำให้ธนาคารต้องมีการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญมากขึ้นตามปริมาณสินเชื่อด้วยคุณภาพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารลดลง ในขณะเดียวกันหากธนาคารมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่มากขึ้น ไม่ว่าจะมาจากการขยายช่องทางการขายและบริการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยี ค่าใช้จ่ายทางการตลาด ตลอดจนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่เพิ่มขึ้นตามการ

ขยายตัวของธุรกิจ ย่อมจะส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร หากธนาคารมี
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่มากกว่ารายได้ก็จะทำให้ธนาคารมีความสามารถในการทำกำไรที่ลดลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Factors Affecting the Profitability of the Large Thai Commercial Banks During 2001 – 2009

Author Miss Arunrat Likitthangtham

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Dr. Pisit Leeahtam Advisor

Assoc. Prof. Dr. Songsak Sriboonchitta Co-advisor

ABSTRACT

This research aimed to study the factors affecting the profitability of the large Thai commercial banks during 2001 – 2009. The study was conducted on 4 large Thai commercial banks as classified by the Bank of Thailand. These banks included Bangkok Bank PCL, Krung Thai Bank PCL, Kasikorn Bank PCL, and Siam Commercial Bank PCL. The quarterly data was collected from the first quarter of year 2001 to the fourth quarter of year 2009 by using Return on Earning Assets (ROEA) as a representative of profitability and the dependent variable. For factors affecting the profitability, the banks' internal factors were considered because the large banks could control these factors, and these factors also affected the returns of these large commercial banks. The data used in this study were time series, thus, the unit root test was conducted using the Phillip and Perron test (PP) method. After the data was stationary at the same level, it was used to test co-integration according to Engle and Granger method, in order to see the relationship between the factors affecting the profitability of the large Thai commercial banks, and whether the results of each bank was in accordance with the set out hypotheses. After that, the Error Correction Mechanism (ECM) was tested to consider the error correction adjustment in the short-run into the co-integration in the long-run.

From the study, it was found that the unit root test of each large Thai commercial bank, all variables were stationary at 1st difference level or I(1). Thus, the co-integration was tested by Engle and Granger method, which the result showed that the variables in the model had the co-integration significantly at level 0.01. The interest rate spread (IS) and the operating expenses to total income (OETI) ratio were the variable factors affecting the profitability of the four large Thai commercial banks. On the other hand, the fees and services charge income to total income (FSTI) ratio was not affecting the profitability of the four large Thai commercial banks while the loans to earning asset (LTA) ratio was a variable factor affecting the profitability of Krung Thai Bank PCL and Siam Commercial Bank PCL. The provision for possible loans loss to loans (PPL) ratio was the factor affecting the profitability of Bangkok Bank PCL and Kasikorn Bank PCL. Moreover, after testing the ECM of each large Thai commercial bank, it was found that the variables in the models of all four large Thai commercial banks, had an error correction adjustment in the short-run into the co-integration in the long-run with a significance level of 0.01.

Therefore, from the study summarized that as the banks had active marketing to continuously expand their loaning bases, carefully approved loans by considering consciously giving loans to new clients, and closely follow-up with old clients, thus, the banks had fewer low-quality loans. Also, the efficient deposit money costing management and the various products offering to satisfy all customers' needs gained the banks higher interest from loans and the fees and services revenues, resulting in higher profitability for the banks. Nonetheless, if the banks loosely approved loans, the banks would have to set a higher amount of allowance for doubtful accounts in accordance with the increasing amount of the low-quality loans. This decreased the profitability of the banks and the same time the banks would have higher operating costs from sales and services channels expansion, technology development, marketing expenses, including other expenses related to employees which increased according to the business expansion. This would affect the profitability of the banks, and if the banks had operating costs more than income, their profitability would decrease.